

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 34

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 04 octombrie 2024, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 5

TOTAL DECIZII ADOPTATE: 6

DECIZII ANEXATE: 245-250

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Ana GONȚA.

MEMBRII PREZENȚI: Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA (on-line).

MEMBRII ABSENȚI: Liliana VIȚU-EȘANU, Larisa TUREA.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC), Doina GALBUR (consultant superior SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Maria MAȘAEV (consultant principal SJ).

INVITAȚI: Valentin AFTENI („SELECTCANAL – TV” SRL), Tatiana LUPAȘCU și Cornel CIOBANU (IP Compania „Teleradio-Moldova”)

Președinta ședinței, Ana GONȚA, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

– Solicitare din partea DCSMA de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la examinarea modificărilor la declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 a furnizorului de servicii media „SELECTCANAL – TV” SRL.*

– Solicitare din partea DCSMA de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la examinarea contestației din partea dlui Igor Serotila, reprezentatul dlui Octavian Țicu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova.*

La subiectul „Diverse”:

– Propunere din partea membrului Consiliului Audiovizualului, Ruslan MIHALEVSCHI, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune care au declarat că vor reflecta alegerile.*

*Dna Ana GONȚA, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările propuse, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

1) Cu privire la examinarea Raportului privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 (perioada monitorizată 20-29 septembrie 2024).

Raportor: Elena GRECU, controlor de stat superior DCSMA

2) Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 227 din 30 august 2024.

Raportor: Bianca SCURTUL, consultant DLF

3) Cu privire la examinarea cererii de modificare a proprietarilor beneficiari ai Asociației Obștești „PRO-MINGIR”.

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF

4) Cu privire la examinarea modificărilor la declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 a furnizorului de servicii media „SELECTCANAL – TV” SRL.

Raportor: Dorin BALICA, controlor de stat superior DCSMA

5) Cu privire la examinarea contestației din partea dlui Igor Serotila, reprezentatul dlui Octavian Țicu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Raportor: Dorin BALICA, controlor de stat superior DCSMA

6) Diverse:

– Cu privire la dispunerea controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune care au declarat că vor reflecta alegerile.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHAILEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Ordinea de zi a fost aprobată.

1. S-a examinat: Cu privire la examinarea Raportului privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 (perioada monitorizată 20-29 septembrie 2024).

A raportat: Elena GRECU

Raportul DCSMA se anexează.

Mențiune: Au fost prezentate pozițiile de la 6 furnizori de servicii media față de raportul DCSMA: „A.Video-Content” SRL, PP „Exclusiv Media” SRL, „MAR-SOR TV” SRL, SC „SATELROM-TV” SRL, „HONESTAS” SRL și ÎCS „PRO DIGITAL” SRL.

A fost audiat: Valentin AFTENI, reprezentantul „SELECTCANAL – TV” SRL.

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

A. GONȚA: Intenția și impactul, eu sunt de acord, sunt importante, dar nu sunt de acord cu faptul că devierea de la ora începerii buletinului este o chestie minoră. Nu este deloc așa. Dvs. trebuie să vă gândiți la omul de acasă, care știe că la 20:00 sunt știrile la „N4”, atunci include televizorul și

atunci vrea să îl vadă. Este o chestie de respect pentru telespectatorul dvs. Devieri de 1-2 minute pot fi înțelese și admise, dar când este vorba despre 20-30 minute, cel puțin mie, nu mi se pare o chestie minoră.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

A. GONȚA: Este primul raport pentru prima perioadă și atenționăm că 10 zile au fost monitorizate. În celelalte rapoarte va fi vorba de o perioadă monitorizată de 7 zile. Pentru că acum campania a început într-o zi de vineri, s-au mai adăugat trei zile pentru monitorizare.

Ați văzut care sunt constatările colegilor noștri. Unele concluzii sunt destul de triste. Eu cumva am rămas stupefiată când am văzut că cineva a difuzat două subiecte și le-a reluat de trei ori. Două subiecte în 10 zile. Totuși, dacă te-ai angajat că reflești campania, atunci trebuie să faci un minim efort, mai ales că mai mulți concurenți electorali s-au lansat în campanie, au avut deja activități de campanie.

Sau ca număr de știri au fost mai multe, dar nu a fost mediatizat niciun concurent electoral și niciun participant la referendum.

În ce măsură noi contribuim la informarea publicului, dacă dăm doar știri de la CEC, care sunt foarte importante, absolut, ele trebuie să fie acolo și de atâtea ori de câte este nevoie?! Dar totuși, noi avem două scrutine în aceeași zi și este foarte important ca oamenii să știe că avem atâtea concurenți electorali, cine și ce promite ș.a.m.d.

Am observat un dezinteres aproape total față de referendum și participanții la referendum. Am văzut că foarte puțini au fost mediatizați. Poate în următoarea perioadă situația va fi diferită.

Ceea ce aș sublinia, ar fi eroarea importantă comisă de serviciul media audiovizual care a dat rezultatul unui sondaj și nu a respectat deloc cerințele legale. În plus, a folosit, din punctul meu de vedere, o tehnică de manipulare, amestecând datele sondajului, care are cerințe foarte stricte cum trebuie prezentat, cu un vox-populi, care este un alt tip de material jurnalistic.

Putem să propunem sancțiuni pentru ce ați văzut – lipsa rubricii, știri conflictuale, neechilibrate ș.a.m.d. În același timp, eu cel puțin, propun să ținem cont de faptul că sunt primele 10 zile din campanie, unde nu toți concurenții electorali au fost în aceleași condiții, pentru că unii concurenți au fost înregistrați mai târziu și nu toți și-au început campania în aceeași zi, activitățile nu au fost cumva similare. Sunt de acord cu dl Afteni, când spune că totuși s-a respectat în mare parte acest echilibru de prezentare a concurenților. Totuși, nu cred că acum putem vorbi despre un dezechilibru clar sau de o lipsă de echitate în ceea ce privește reflectarea campaniei electorale. Prin urmare, eu las colegii care vor să intervină și după care mă voi expune referitor la partea decizională.

R. MIHALEVSCHI: De bază este principiul care este declarat în Codul electoral și în Regulamentul privind reflectarea alegerilor – echitate, echilibru și imparțialitate. În unele cazuri am văzut unele probleme, dar trebuie să urmărim cum se dezvoltă lucrurile. Sunt de acord cu argumentul că suntem la început de campanie și nu toți candidații electorali, în egală măsură, au fost cumva implicați în aceasta. Respectiv, câteodată nu putem clar defini dacă este vina furnizorului de servicii media sau, totuși, este legat și de chestii obiective. Așadar, eu cred că trebuie de urmărit principiul de echitate, echilibru și imparțialitate, care este de bază în special în știri. Vom vedea ce va fi în a doua săptămână de monitorizare.

A. GONȚA: Deși în raport sunt toate constatările, rugăm foarte mult serviciile media audiovizuale să citească atent, să vadă ce a fost constatat și să-și pună întrebări, eventual. Îi îndemnăm să fie mai atenți, atât cu aspectele care le numim „formale”, neimportante și minore, dar care sunt stipulate în lege, cât și în ceea ce privește conținutul. Propunerea ar fi să nu sancționăm astăzi pe nimeni, doar să avertizăm, nu în sensul de sancțiune a CSMA, dar să avertizăm oral, să rugăm serviciile media audiovizuale să țină cont de recomandările pe care le găsim în Raport. Sugerez și recomand cu toată încrederea să vă uitați și la sinteza pe toate televiziunile, să vedeți cine, cum, unde vă aflați, în ce topuri și la ce capitole stați mai bine sau mai prost decât alte televiziuni, nu pentru ca să arătăm cu degetul, dar pentru ca să ne regăsim partea de utilitate în tot acest proces electoral. De asemenea, remarcăm și rugăm să fiți atenți la faptul că procesul electoral este unul foarte complex și nu trebuie

îngustat la subiecte stricte, vorbind despre concurenți sau participanți, chiar dacă cumva putem interpreta *stricto-senso* definiția din Cod, totuși, nu putem să ignorăm impactul pe care îl au anumite evenimente, aparent care nu au treabă cu electorala, dar care pot influența procesul electoral. Noi nu zicem să nu le difuzăm, în niciun caz, dar să le includem la rubrica corespunzătoare. Prin urmare, propun astăzi doar să luăm act de raportul care ne-a fost prezentat, să nu sancționăm și să adăugăm un punct, colegi, pentru că avem Notificarea de la „HONESTAS” SRL, fondatorul serviciului media audiovizual „Axial TV”, care, din păcate, renunță la reflectarea alegerilor, deși are dreptul în continuare să informeze cetățenii despre procesul votării și despre alte aspecte ale scrutinelor.

S-a decis:

1. Se ia act de controlul serviciilor media audiovizuale de televiziune: „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio L” și „R Live TV” și se aprobă Raportul de monitorizare privind reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, pentru perioada 20-29 septembrie 2024.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

2. Se ia act de notificarea furnizorului de servicii media „HONESTAS” SRL, fondatorul serviciului media audiovizual „Axial TV”, de a renunța la reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 245 din 04 octombrie 2024 se anexează.

2. S-a examinat: Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 227 din 30 august 2024.

A raportat: Bianca SCURTUL

Raportul DLF se anexează.

B. SCURTUL: Prin scrisoarea din 19 septembrie 2024, completată cu scrisoarea din 23 septembrie 2024, furnizorul de servicii media „SG Media M1” SRL a anunțat despre renunțarea la difuzare a serviciului media audiovizual „MBC”, care urmează să fie propus spre examinare în cadrul ședinței din 11 octombrie 2024.

A. GONȚA: În toate cazurile este vorba despre încălcări repetate și în ultimul caz este refuzul de a se supune controlului în conformitate cu art. 75 alin. (4) lit. a). Care sunt propunerile pentru sancțiuni și dacă considerați că în urma anunțului trebuie să renunțăm la sancțiuni pentru „MBC”?

R. MIHALEVSCHI: Pentru sancțiuni propun amenda minimă, pentru că nu văd o gravitate majoră pentru societate în acest caz. În ceea ce privește „MBC”, apare întrebarea dacă putem aplica acum o sancțiune în cazul în care deja este o claritate cu acest serviciul media audiovizual.

T. CRESTENCO: Controlul a fost dispus la data de 30.08.2024. „MBC” a fost sancționat și anterior pe aceeași faptă, ne-a anunțat că renunță la licență în perioada controlului. Dacă avea această intenție, ar fi putut să o exprime și mai devreme. A încercat cumva să se eschiveze de la această sancțiune pecuniară.

O. DABIJA: Ei peste trei zile mai scriu o scrisoare prin care renunță la scrisoarea precedentă. Și atunci, controlul a fost, sancțiunea nu a fost aplicată și ei renunță la retragere.

E. RÎBCA: Avem o cerere din 23 septembrie, care a fost modificată ulterior, retrimisă CA-ului, și eu abia astăzi aflu, în ședință, că urmează să votez pentru sau contra aplicării unei sancțiuni unui furnizor de servicii media audiovizuale, care în fapt a renunțat la licența de emisie. Tot astăzi ascult discuții că până săptămâna viitoare ar putea să renunțe la cererea de renunțare la licența de emisie. Nu înțeleg de ce eu acum nu sunt în situația pentru retragerea, în baza cererii, a licenței de emisie și a pune punct acestui subiect?

A. GONȚA: Pentru că trebuie să încheiem procedura administrativă începută.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului furnizorilor de servicii media „AER-COMUNICAȚIE GRUP” SRL, „LUX GSM” SRL, „SG Media M1” SRL, „BEST WAY MEDIA” SRL și „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL, dispus prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 227 din 30 august 2024.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 25 000 de lei furnizorul de servicii media „AER-COMUNICAȚIE GRUP” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 84 alin. (7) lit. e) din Cod și se acordă un termen de 30 de zile pentru înlăturarea deficiențelor.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „AER-COMUNICAȚIE GRUP” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (5) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru refuzul de a se supune controlului în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

4. Se sancționează cu amendă în mărime de 25 000 de lei furnizorul de servicii media „LUX GSM” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 84 alin. (7) lit. e) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „LUX GSM” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (5) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru refuzul de a se supune controlului în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

6. Se sancționează cu amendă în mărime de 25 000 de lei furnizorul de servicii media „SG Media M1” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 84 alin. (7) lit. e) din Cod și se acordă un termen de 30 de zile pentru înlăturarea deficiențelor.

S-a votat: PRO – (4) – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „SG Media M1” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (5) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru refuzul de a se supune controlului în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

8. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (5) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, pentru refuzul de a se supune controlului în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 246 din 04 octombrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Două citate din proiectul deciziei le-am regăsit în contextul controlului serviciilor media audiovizuale „Gold TV”, „Drive FM”, „MBC” și „TV PLUS”. A fost supusă controlului activitatea a 5 servicii media audiovizuale: „Gold TV”, „Drive FM”, „MBC”, „Special TV”, „TV PLUS”. Era cazul ca în proiectul deciziei să fie adăugată o propoziție: „Special TV” nu a fost sancționat, deși are o situație identică cu ceilalți. Doar pentru faptul că nu și-a început activitatea, nu poate fi sancționat.

În cazul a trei servicii media audiovizuale, în proiectul deciziei a fost constatată prezența circumstanțelor privind aplicarea sancțiunii prevăzute în art. 84 alin. (7) lit. e) din CSMA. Conținutul proiectului deciziei atestă efectuarea cu succes a controlului, în lipsa informațiilor solicitate și neprezentate de serviciile media audiovizuale supuse controlului. Cu toate acestea, cele trei servicii media audiovizuale, pentru care au fost aplicate sancțiuni în temeiul art. 84 alin. (7) lit. e) din CSMA, au fost sancționate de CA în temeiul art. 84 alin. (5) lit. a) din CSMA. Efectuarea cu succes a controlului în lipsa informațiilor solicitate de CA și neprezentate de către serviciile media audiovizuale supuse controlului, demonstrează lipsa oricăror efecte ale neprezentării informațiilor solicitate și, respectiv, lipsa gravității sau a pericolului social al încălcării.

În consecință, subsemnatul consideră excesivă aplicarea sancțiunii în temeiul art. 84 alin. (5) lit. a) din CSMA pentru serviciile media audiovizuale care au fost sancționate în temeiul art. 84 alin. (7) lit. e) din CSMA.

Mi se pare că suntem în prezența unei sancțiuni excesive, în condițiile în care un furnizor de servicii media renunță la licența de emisie. Este sancționat pentru că nu și-a desfășurat activitatea. Era cazul ca până la adoptarea acestui proiect de decizie, să supunem votului un proiect de decizie prin care se ia act de renunțarea la licența de emisie și nu discutăm astăzi despre posibilitatea renunțării la cererea de renunțare.

3. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererii de modificare a proprietarilor beneficiari ai Asociației Obștești „PRO-MINGIR”.

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se admite cererea nr. 3 din 12.02.2024, completată cu scrisoarea nr. 10 din 18.09.2024, a furnizorului de servicii media Asociația Obștească „PRO-MINGIR” și se oferă acordul privind

modificarea proprietarilor beneficiari ai furnizorului de servicii media Asociația Obștească „PRO-MINGIR”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 247 din 04 octombrie 2024 se anexează.

4. S-a examinat: Cu privire la examinarea modificărilor la declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 a furnizorului de servicii media „SELECTCANAL – TV” SRL.

A raportat: Dorin BALICA

Raportul DCSMA se anexează.

S-a decis:

Se aprobă modificările la declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 a furnizorului de servicii media „SELECTCANAL – TV” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „N4”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 248 din 04 octombrie 2024 se anexează.

5. S-a examinat: Cu privire la examinarea contestației din partea dlui Igor Serotila, reprezentatul dlui Octavian Țicu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

A raportat: Dorin BALICA

Raportul DCSMA se anexează.

A fost audiată: Tatiana LUPAȘCU, reprezentanta IP Compania „Teleradio-Moldova”.

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantei se păstrează în arhiva CA.)

A. GONȚA: Pentru când era planificat mesajul dlui Țicu?

T. LUPAȘCU: Mesajul dlui Țicu era planificat pentru 02 octombrie. În declarațiile noastre, aprobate de CA, am indicat că materialele pentru acordarea timpilor de antenă gratuită vor fi prezentate cu 48 de ore înainte de ora emisiei. Pentru că și noi, ca furnizor de servicii media, avem obligația, prin pct. 112 din Regulament, de a verifica conținutul acestor mesaje. Or, pct. 112 subpct. 2 stabilește expres că responsabilitatea pentru conținuturile difuzate revine în exclusivitate furnizorilor de servicii media. Reținem că noi am informat în termen, rezonabil și suficient, concurentul electoral și anume, la data de 25 și 26 septembrie noi am informat pe dl Țicu când sunt programați timpii dumnealui de antenă. Dl Țicu nu a acționat în niciun mod, nu ne-a informat despre imposibilitatea de a difuza în timpii de antenă gratuită, inclusiv cu 48 de ore până la emisie, pentru ca noi să putem să primim o decizie, respectiv, pentru a avea o atitudine corectă față de toți concurenții electorali, care s-au încadrat în termenul de 48 de ore.

A fost audiat: Cornel CIOBANU, reprezentantul IP Compania „Teleradio-Moldova”.

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

A. GONȚA: E posibil acum să difuzați mesajul? Astăzi este ultima zi când puteți difuza.

C. CIOBANU: Teoretic putem să difuzăm acest mesaj, dar am încălca declarația, am încălca regulamentul și am favoriza un concurent electoral, ceea ce nu ne dorim.

A. GONȚA: Dar ați acționa în interesul publicului de a fi informat despre programul electoral al candidatului.

C. CIOBANU: Candidatul are posibilitatea. Deja am impresia că au și fost lansate spoturile publicitare de un minut gratuit la „Moldova-1” și „Radio Moldova” și va putea participa la dezbaterile electorale, dacă va dori.

A. GONȚA: Concurenților electorali legea le permite să prezinte aceste mesaje de promovare electorală și în direct. Ca furnizori, nu aveți cum să interziceți, de exemplu, unui concurent electoral, teoretic vorbind, să le prezinte. Dacă ar fi fost în direct, dvs. nu ați fi avut pârgii pentru a verifica acest conținut cu 48, 24 sau 10 ore înainte.

C. CIOBANU: Tocmai din acest motiv, că ne-am gândit că teoretic s-ar putea întâmpla ca să vină un concurent electoral sau participant la referendum și să lanseze în direct discursuri instigatoare la ură, război sau mesaje sexiste, cum s-a întâmplat în mesajele înregistrate, pentru a ne asigura că astfel de conținuturi nu vor ajunge la public și pentru a ne asigura că respectăm legea, am decis ca aceste mesaje să fie înregistrate. Am solicitat aceste 48 de ore inclusiv în favoarea concurenților electorali și participanților la referendum, ca în cazul în care depistăm anumite încălcări sau nereguli, să avem timp suplimentar, aceasta este scris și în Regulament, și în Declarație, să le oferim timp suplimentar ca ei să înlăture asemenea neconcordanțe, încât să reușim să le difuzăm mesajele de promovare electorală.

A. GONȚA: Câți concurenți și-au prezentat programele la „Moldova-1” și la „Radio Moldova”?

C. CIOBANU: Nu am o cifră exactă, cred că în jur de 10. Trebuie să menționez că, spre exemplu, cei care au fost primii, pentru că noi am început difuzarea acestor mesaje de promovare electorală de pe 23 septembrie, și am avut concurenți electorali care au venit din timp, au prezentat și au beneficiat de acești timpi de antenă, începând cu 23 septembrie. Nu am dorit să îi punem în dificultate pe concurenții electorali și participanții la referendum, dar scopul a fost să ne asigurăm că nu vor ajunge pe post mesaje interzise.

A. GONȚA: Acum ați verificat conținutul mesajului dlui Țicu? Sunt mesaje interzise?

C. CIOBANU: L-am verificat doar din interes profesional, pentru că oricum a fost respins. Nu am văzut mesaje interzise?

A. GONȚA: Atunci el poate fi difuzat astăzi. Nu înțeleg de ce spuneți că l-ați favoriza?

C. CIOBANU: Aceasta înseamnă să defavorizăm pe alți concurenți electorali. Pentru că unora le-am refuzat, la fel cum dlui Țicu, să prezinte aceste mesaje cu întârziere, și pentru dl Țicu am face o excepție.

T. CRESTENCO: Sunt alții cărora ați refuzat?

C. CIOBANU: Da, au fost respinși pe diferite motive. Pe lângă cele două contestații pe care le-ați examinat zilele trecute, au mai fost cazuri în care unor concurenți electorali sau participanți la referendum le-am întors mesajele pentru a el reface, din motiv că erau unele încălcări. Aceasta s-a făcut în regim de lucru. Unii dintre ei, care au dorit, au reușit să modifice ceea ce era în neconcordanță cu prevederile legale.

D. BALICA: În conformitate cu Codul electoral nr. 325/2022 și Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, legiuitorul nu a stabilit anumite motive de refuz pentru furnizori de a respinge mesajul de promovare electorală. Excepție este pct. 40 din Regulamentul CEC, care spune referitor la conținutul lui. Termenul de 48 de ore a fost introdus în urma aprobării regulamentelor interne ale IP Compania „Teleradio-Moldova”.

Respectiv, dacă termenul dat a apărut în urma regulamentului, noi nu putem ignora prevederile din Codul electoral, care este act normativ superior, în favoarea Regulamentului, care este un act normativ cu caracter intern al instituției publice. Respectiv, se aplică prevederile Codului electoral, care este o normă imperativă pentru toți furnizorii, să acorde mesaje de promovare electorală.

C. CIOBANU: Noi vorbim acum, în primul rând, despre Declarațiile care au fost aprobate de CA și de care trebuie să ne conducem în mod expres. Legiuitorul a introdus niște obligațiuni pentru furnizorii de servicii media, ca să difuzeze aceste mesaje de promovare electorală. În același timp, i-a impus și niște restricții, niște norme, pentru ca să fie respectate este nevoie de un termen. Noi primim acele mesaje, le înregistrăm, după care trebuie discutate, analizate, de văzut dacă nu sunt încălcate prevederile art. 40 sau 112 din Regulament. Haideți să modelăm o situație. Avem 26 de concurenți electorali și participanți la referendum. E de presupus că toți 26 vine pe 3 octombrie cu solicitarea de a le fi difuzate mesajele de promovare electorală, pentru că toți ar fi interesați să fie în ultima zi. Aceasta ar însemna că în ultima zi la „Radio Moldova” ar trebui să fie 260 minute de mesaje de promovare electorală. Dar toate aceste 26 de mesaje ar trebui verificate. În cazul acesta, avem 52 de mesaje, pentru că avem 26 la „Moldova-1” și 26 la „Radio Moldova”. Cum credeți că noi am putea să ne asigurăm și nu permitem discurs de ură sau mesaj sexist în 26 de mesaje, 260 de minute, în decurs de câteva ore, pentru a le permite să fie difuzate? Din acest motiv, în opinia noastră, am fost foarte corecți. Am stabilit un grafic foarte clar pentru toți participanții la referendum, toți candidații la alegerile prezidențiale în ordinea înregistrării lor la CEC. Astfel încât, ei au avut suficient timp ca să cunoască acest lucru. Pe lângă acest fapt, deși nu am fost obligați, noi le-am trimis tuturor înștiințări, prin care le-am spus că au dreptul să își prezinte mesajele de promovare electorală în graficul stabilit conform regulamentului nostru.

D. BALICA: Unicul termen stabilit de legiuitor, în cazul de față, este trei zile de la recepționarea mesajului. Ceea ce ține de ordine, este scris că în ordinea stabilită în Declarația cu privire la reflectarea alegerilor. Referitor la argumentul dvs. că toți concurenții pot veni în ultima zi, nu există o normă care ar interzice concurenților electorali anume în ce dată să depună la furnizor mesajul de promovare electorală. Ei pot depune până la 15 zile până la declararea zilei de închidere a campaniei electorale.

C. CIOBANU: Probabil, legiuitorul, când a votat aceste norme, nu s-a gândit la situația în care avem două scrutine în aceeași zi și o să avem 20 sau 30 de concurenți electorali sau participanți la referendum.

T. LUPAȘCU: În cazul în care va fi admisă această contestație, va fi creat un precedent în care, într-adevăr, toți concurenții electorali, ulterior, în cadrul altor alegeri, cu rea credință vor înainta solicitări în ultima zi, pentru ca la toți să le fie difuzate mesajele respective, să fie acordați timpii de antenă gratuit în aceeași zi.

Da, Codul electoral oricum ne obligă acordarea timpilor de antenă gratuit, dar Regulamentul privind reflectarea alegerilor vine întru completarea și detalierea prevederilor Codului. Anume, stabilește că trebuie să fie acordați într-o ordine. Inclusiv, noi considerăm că, prin reglementarea respectivă, nouă ne dă dreptul inclusiv de a stabili acel grafic de acordare a timpilor de antenă gratuit, care a fost adus la cunoștință tuturor și, reiterăm, că acest concurent electoral nu ne-a informat despre imposibilitatea prezentării conform programării stabilite anterior.

Noi avem precedent în care noi am refuzat altor concurenți electorali.

A. GONȚA: Alți furnizori au difuzat mai multe emisiuni de promovare electorală și nu s-au ciocnit cu această problemă. Fără orare, fără programări.

C. CIOBANU: Eu nu aş vrea să fac referire la alţi furnizori, pentru că nu ar fi problema mea, dar eu, spre exemplu, am văzut la alţi furnizori de servicii media spoturi sau mesaje de promovare electorală, care noi le-am refuzat şi CA ne-a dat dreptate. Deja dvs. veţi decide în urma monitorizărilor.

A. GONȚA: Bineînțeles, noi monitorizăm emisiunile de promovare electorală.

C. CIOBANU: Noi ne-am asumat responsabilitatea să ne asigurăm că nu vom permite mesaje care sunt contrare regulamentului.

T. CRESTENCO: Care ar fi soluția dvs. pentru acest concurent? Publicul nu va auzi mesajul dumnealui?

C. CIOBANU: Acest concurent electoral, pe lângă faptul că are alte metode de promovare la „Radio Moldova” și „Moldova-1”, cum am spus, publicitatea electorală gratuită și participarea la dezbateri, cred că ați favoriza un concurent electoral prin luarea unei decizii prin care să ne obligați să difuzăm mesajul de promovare electorală respectiv, dar până la urmă este decizia dvs.

A. GONȚA: Nu putem să vă obligăm.

T. CRESTENCO: Exact. Noi vrem să auzim o soluție care ar putea să fie.

C. CIOBANU: Soluția ar fi ca să fie toți egali la IP Compania „Teleradio-Moldova”, precum sunt în fața legii.

E. RÎBCA: Înțeleg îngrijorările reprezentanților IP Compania „Teleradio-Moldova”, dar totuși, avem o lege care garantează anumite drepturi pentru concurenții electorali. Ce s-a întâmplat în alte cazuri, despre care s-a vorbit indirect, nu este obiectul discuțiilor în contextul examinării acestui proiect de decizie. Are dreptul la aceste 5+10 minute, trebuie să beneficieze de ele.

A. GONȚA: În acest caz concret, prevalează interesul publicului, nu al concurentului. Publicul are dreptul să cunoască ce promite, ce urmează să facă un concurent sau altul. De aceea, votul meu va fi bazat, în special, pe interesul superior al publicului, cu rezervele de rigoare în ceea ce privește legislația, lacunele, două scrutine.

S-a decis:

Se admite parțial contestația f/nr. din 03.10.2024, din partea dlui Igor Serotila, reprezentatul dlui Octavian Țîcu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova, desemnat de Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ” și se constată lipsa temeiurilor legale de a refuza acceptarea și difuzarea spoturilor de promovare electorală de către Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” ale candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Octavian Țîcu, desemnat de Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 249 din 04 octombrie 2024 se anexează.

Mențiune:

A. GONȚA: A fost acceptată parțial, în sensul că nu este în regulă să refuzi, dar nu putem să sancționăm IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru nedifuzarea acestui spot, pentru că astăzi este ultima zi în care acest lucru mai poate fi făcut. Noi nu putem să îi spunem furnizorului ce să facă, dacă va dori, va difuza. În funcție de evoluție, vom putea sau nu să intervenim.

5. Diverse:

R. MIHALEVSCHI: Propunerea mea este legată de campania electorală și se referă la inițierea controlului separat privind respectarea pct. 96 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, care prevede: „În perioada electorală, furnizorii de servicii media care reflectă alegerile au obligația de a raporta în termen de 3 zile de la difuzare orice reflectare electorală în afara programelor audiovizuale cu caracter electoral și de a furniza înregistrările acelor programe către CA.” Propunerea mea se referă la aceeași listă de servicii media de televiziune, care sunt deja monitorizate de CA în această campanie electorală – 19. Probabil va fi întrebarea cu „Axial TV”. Dar până în ziua de astăzi poate fi monitorizat. Perioada de control se propune o săptămână: 30 septembrie-06 octombrie. Propun să îngustăm acest control, și anume perioada să fie orele de maximă audiență, 17:00-24:00.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor pct. 96 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023, de către serviciile media audiovizuale de televiziune „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio-L” și „R Live TV”, în perioada 30 septembrie-6 octombrie 2024, în intervalul orar 17:00-24:00.

S-a votat: PRO – (4) – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI. CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 250 din 04 octombrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Nu văd necesitatea unei asemenea monitorizări, în condițiile în care este o obligație.

Dna Ana GONȚA, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii ședinței.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Ședința a fost declarată închisă.

VICEPREȘEDINTĂ

ANA GONȚA